

ANTILIIBANON

Stsenarist Lauri Lippmaa

LOGLINE

Kui tundmatu taustaga kurjategijad röövivad Liibanonis seltskonna eesti jalgrattureid, tuleb kohati vastakate meetoditega töötavil väikeriigi julgeolekuekspertidel neile võõras kultuuriruumis vallanduvass kassi-hiire mängus luua usaldusväärne kontaktvõrgustik ning ajaga võidu joostes leida ja päästa oma kaasmaalased.

SÜNOPSIS

Märts 2011. Põhja-Aafrikas ja Lähis-Idas mõne kuu eest alanud araabia kevad võtab tuld. Võimalik demokraatiseerumise laine on vallandanud protsessi, mis pälvib kõikjal maailmas kõrgendatud tähelepanu. Mitmes piirkonna riigis käärub, õhk on täis usaldamatust ja isegi kodusõjaõhtu. Nii ka Liibanonis. Paljude erinevate kultuuride ja religioonide sulatuspotis, kuhu on kultuurimatikale saabunud grupp eesti jalgrattureid.

Samal ajal lõpetab Tallinnas edukalt üht operatsiooni kaitsepolitsei kogenud väliagent 114, koodnimega "Georg". Ukraina-Eesti juurtega Georg on ära teeninud puhkuse, kui ta saab oma ülemuselt, karmikäelise kuulsusega Peetrilt, kurjakuulutava sisuga teate eesti jalgratturite röövist Liibanonis. Kauaoodatud puhkuseplaanid tuleb määramata ajaks unustada, sest valitsus saadab Georgi ühissmissioonile kapo alatise rivaali, välisluure, tippagendiga Rein. Niinimetatud "jope-meeste" sekka kuuluval musta töö tegijal Georgil pole kõrgintelligendist "mantlimehe" Reinuga midagi ühist.

Hoobilt jõuab teade mastaapsest inimröövist kogu maailma uudistekanalitesse ning käivitab väikeses Eestis enneolematu julgeolekuoperatsiooni. Kuid juba esiti keerulisena näiv ülesanne, leida nõela heinakuhjast, raskeneb veelgi, kui Liibanonis, kus Eestil oma esindus puudub, tuleb esmalt leida mõni sõbralik suurriik, kelle abiga saab alles üles ehitama hakata enda usaldusväärset kontaktvõrgustikku. Eestile ulatab abikäe Prantsusmaa, mille arvukate esindajate hulgast kerkib esile femme fatale'ina mõjuv Prantsuse eriteenistuse naistöötaja Marine. Reini ja Georgiga liitub Beirutis Eesti välisministri eriesindajana Brüsselist kohale lennanud ja prantsuse keelt valdav karjääridiplomaat Daniel Schaer. Meeste eesmärk on esmalt mõista, kes on röövi taga ning mida kurjategijad üldse nõuavad. On selge, et tavapäraselt teineteisega rivaalitsevad luureasutused peavad erakordse juhtumi puhul tegema tavapäratult tihedat koostööd lisaks ka välispartneritega nii Prantsuse saatkonnast kui Liibanoni julgeolekustruktuuridest.

Niigi keerulise olukorra muudab veelgi ohtlikumaks omal käel juhtumit lahendada asuv eraettevõtjast endine välisluuraja, kergelt psühhopaatiliste kalduvuste ja ettearvamatu käitumisega punapäine naine koodnimega Pistrik, kelle sekkumine pole meeltemööda ühelegi ametkonnale. Välja arvatud ehk Liibanoni sisekaitseväge ülemale kindral Rifile, kes peab just punapäist põhjamaa naist erakordselt heaks endeks raske teekonna alguses. *Inshallah!*

Kodumaal aga ootavad kannatamatult teateid röövitute sugulased, kelle hulgast kerkib esile ühe südikama surveavaldajana Annemari koos pisipojaga. Sugulaste ja ühiskonna õigustatud ootus peatse ja positiivse lahendini jõudmiseks võimendub läbi paiguti vastutustundetultki käituvaa ajakirjandusega, milles julgeolekutöötajad näevad vaid ebameeldivat segajat.

Liibanonist avastavad eestlased äärmiselt kirju ühiskondliku kanga, mille sees on esmapilgul raske orienteeruda ning kus iga sõbralikuna tunduva näo taga ei pruugi peituda siirast soovi hädasolijaid aidata. Keda usaldada ja mis alusel? Kuidas saavad jope-meesteks ristitud kaitsepolitseinikud ja mantlimeesteks kutsutud välisluurajad omavahel läbi, kui nende meetodid ja põhimõtted erinevad

teineteisest nagu öö ja päev? Kuidas leida nõela heinakuhjast, kui heinakuhi on ise pidevas muutumises? Kas röövitud eestlased on üldse veel Liibanonis või on nad viidud naaberriiki Süüriasse? Kes tõmbab niite üha suuremat meediatähelepanu pälviva inimröövi taustal? Ja miks ei ole esitatud lunarahanõudeid? Kas eesti julgeolekutöötajatel õnnestub ületada erimeelsused koostöö tegemiseks ning jõuda õigeaegselt oma teadmata suunas kadunud kaasmaalasteni? Kas punapea toob edu?

Kuumus kasvab araabia kevade haripunkti öödes iga tunniga...

Film tugineb Tiit Pruuli raamatule "Antiliibanon 2011"

Tiit Pruuli raamat "Antiliibanon 2011" avab Liibanonis pantvangis olnud seitsme eestlase vabastamiseks tehtud jõupingutuste tagamaid. Ülimalt kaasahaaravast põnevusraamatust selgub üldjoontes, mil viisil tegutsesid Eesti välisministeerium, kaitsepolitsei, välisluure ja teised ametiasutused ning üksiküritajadki nii Eestis kui ka mujal maailmas. Raamat sisaldab seni avaldamata dokumente, andmeid läbirääkimisest, röövitute sugulaste päevikukatkeid ja muud väärtuslikku lisateavet, millest saab ka arvestatava ülevaate Lähis-Ida ajaloost, kultuurist, poliitikast ja ühiskondlikest toimetehhanismidest.

Taustaks

LÄHIS IDA 2011
MÄNGUVÄLJAK

Araabia kevade levinuim loosung: ash-shab yurid isqat an-nizamaka / inimesed tahavad kukutada režiimi / the people want to bring down the regime
Hezbollah' liider Hassan Nasrallah

Aasta 2011 on Lähis-Idas märgilise tähtsusega. Aastaid tiksunud kellapommid hakkavad üksteise järel plahvatama. Filmi pantvangide vabastamise operatsiooni taustal jätkub eelmise aasta lõpus alanud araabia kevad. Egiptuses langeb Mubarak'i režiim, aasta läbi kestnud protestid viivad Liibüas diktaator Muammar Gaddafi tapmiseni. Ühendriikide eriteenistused tapavad Pakistanis erioperatsiooni "Neptuni oda" käigus maailma tagaotsituima terroristi Osama bin Ladeni. Süüria protestid surutakse veriselt maha ja Liibanoni naaberriigis puhkeb tänini kestav kodusõda. Lähis-Ida areenil kerkib esile uus must lammas, Süüria president Bashar al-Assad. Jõujooned on muutunud.

ANTILIIBANONI MÄESTIK
PANTVANGLA

"Liibanon on tilluke maa, ligi neli korda väiksem kui Eesti, vaid veidi üle 10 000 ruutkilomeetri pinnalaotust pluss mägede nõlvad. Tundub, nagu võiks silm kogu selle maa öiselt lennukilt korraga haarata. Ent tegelikult pole see võimalik, sest me näeme vaid ühte mäekülge, aga ei näe, mis on varjul teisel pool. Linnulennult vaadates ei saa aru, millised külad ja majad on kristlaste, millised moslemite, millised druuside omad. Silm ei seleta maapinna alla, et kuhu on maetud foiniiklased ja kuhu juudid."

- Tiit Pruuli "Antiliibanon"

Antiliibanon on mäestik Liibanoni idapiiril. Kulgeb põhja-lõuna suunas. Kõrgus on kuni 2814 meetrit. Süüria piirini on mäestikust piltlikult öeldes sada sammu. Umbes 99 protsenti sealsetest inimestest on seotud salakaubandusega ja harjunud end relvaga võõraste vastu kaitsma. Seitse eesti ratturit viibis 114 päeva Bekaa orus Antiliibanoni mägedes pantvangis.